

Vedu benjamínky

Benjamínci jsou děti ve věku přibližně od 5 do 7 let, tedy v posledním roce předškolního věku a v první třídě základní školy. Chování našich nejmenších členů a členek je velmi spontánní, pod vlivem okamžitého nápadu a bohaté fantazie, která se rozhodně nenechá omezovat zákony logiky. Při vedení je třeba nabízet pestrý program, často střídat pohybové a klidové aktivity a nezapomenout ani na prostor pro volnou hru, která se ostatně může výtečně doplňovat s řízeným programem.

Pozor na strašení dětí nadpřirozenými bytostmi, jako jsou strašidla, bubáci, čerti a jim podobní. Fantazie benjamínků nemá hranice a tyto představy pro ně mohou dosáhnout hrůzostrašných obrysů. Jak naopak fantazii nasměrovat správným směrem ti pomůže symbolický rámeček pro tuto věkovou skupinu.

Vedu benjamínky

1

Symbolický rámeček

Skrz vhodné příběhy mohou benjamínci lépe pochopit svět a vztahy v něm. Symbolický rámeček podporuje provázání aktivit, ohraničuje určitý programový úsek (hra, schůzka, celoroční hra, celotáborová hra), motivuje a vede děti správným směrem., Je dobré vybírat témata a příběhy, které ukazují správné chování a podporují tak náš aktuální výchovný záměr. . Např. jak se chová dobrý kamarád; proč je důležité hrát férově, proč je potřeba poslouchat rodiče a respektovat pravidla, proč je rozdílnost a jedinečnost každého z nás důležitá nebo že i rostlinky a živí tvorové zasluhují naši ochranu a péči a mnohé další. Příběhy pomáhají dětem poznávat vztahy a hodnoty skrz fantazijní svět a postavy, které jsou jim blízké. Je to vedle vlastního příkladu další možnost, jak děti učit vyšším hodnotám, které jsou základem skautingu.

Jak vybrat dobrý symbolický rámeček?

- Volte jednoduché příběhy.
- Pozorujte, na co si benjamínci rádi hrají během volné hry.
- Pokud vyberete dějový symbolický rámeček, ujistěte se, že všechny děti znají jeho příběh.

- Ujistěte se, že základní pojmy, prostředí příběhu a vlastnosti postav jsou pro děti uchopitelné a snadno představitelné.
- Hodnoty uložené v příběhu symbolického rámce je třeba přibližovat skrze konkrétní jednání postav.
- V příběhu, který tvoří symbolický rámec, by mělo být jednoznačně zřejmé, které postavy jsou dobré a které špatné.
- Je důležité dbát na to, aby kladní hrdinové v příbězích symbolických rámců jednali skutečně eticky.

Náměty na symbolické rámce:

- Pohádky (boj dobra se zlem, pomoc slabším, pohádkové bytosti) a příběhy (z fantazijního i z reálného světa)
- Cesty a výpravy – poznávání cizích zemí či zemí fantazie, záchranná mise
- Zvířata a život v přírodě – poznávání
- Reálný svět – jak je co vyrobeno, povolání, běžné situace, které děti zažívají.

2

Názvosloví a zákon

Název benjamínci “ti nejmladší” nese odkaz zakladatele skautského hnutí Antonína Benjamína Svojsíka. Nejmenší jednotce benjamínků říkáme skupinka.

Vedoucí vedou benjamínky k tomu, aby:

- Byli veselí a usmívali se.
- Hráli si s kamarády a dělili se.
- Poslouchali rodiče, učitele a vedoucí.

3

Metodická podpora

Metodická podpora pro vedoucí benjamínků se skládá ze skautských kompetencí a jejich projevů pro věkovou skupinu benjamínků, víkendové akce Sejdeme se na pěšině, metodiky Benjamínci, metodiky k časopisu BenjáMína, pracovních listů a tipů na program.

K jakým cílům vést benjamínky?

Kompetence je souhrnné označení pro znalost, dovednost nebo postoj, kterých chceme ve výchově svěřených dětí dosáhnout. Jinými slovy: **kompetence znamená výchovný cíl**. Kompetence používáme, abychom lépe pojmenovali, čeho chceme při výchově v oddílech dosáhnout.

Aby každý oddíl nemusel složitě vymýšlet, jak skautskou výchovu nastavit, vznikl [soubor dvaceti čtyř kompetencí](#). Jsou členěny do 6 oblastí výchovného programu. Toto rozdělení kopíruje současné stezky a metodiky: *Co umím a znám, Kdo jsem, Moje kamarádství, Můj domov, Svět okolo nás, Příroda kolem nás*.

Projevy pro věkovou kategorii benjamínků [najdete zde](#).

Kde se vzdělat, inspirovat a diskutovat?

Sejdeme se na pěšince je metodický seminář pro všechny, kteří se zabývají nebo chtějí zabývat benjamínky. Setkání se koná jednou za dva roky a trvá jeden víkend.

Další vzdělávací akce pro vedoucí (nejen) benjamínků jsou Poradní skála a Elixír.

[Více o Sejdeme se na Pěšince](#)

[Více o Poradní skále](#)

[Více o Elixíru](#)

Kde si načíst informace?

Hlavní metodikou pro vedení benjamínků je publikace [Benjamínci](#). Na jednom místě najdete shrnuté základní údaje o začlenění benjamínků do systému skautské výchovy, informace o možnostech dětí ve věku benjamínků a na ně navázaná výchovná opatření. Jsou zde načrtnuté možnosti programu, popis metodických materiálů a doporučení pro práci s nimi. Najdeš tu pohromadě, co o práci s předškolními dětmi bylo napsáno ve dříve vydaných skautských metodikách. Dočtete se o praktických tipech z činnosti oddílu Plšíků. A také o rizicích práce s benjamínky.

K jednotlivým oblastem skautské výchovy existují věkově univerzální metodiky obsahující jak teoretickou část, tak konkrétní programy.

- [Co umím a znám](#) : str. 8, 24-25, 38, 50-51, 63, 74
- [Kdo jsem](#) : str. 47, 79, 99
- [Můj kamarád](#) : str. 25, 47, 73, 92
- [Můj domov](#) : str. 16, 50, 88
- [Svět okolo nás](#) : str. 17, 33-34, 47, 63, 76-77
- [Příroda kolem nás](#) : str. 17, 26, 37, 47, 60

Metodické články vycházejí v časopise Skauting, pomocí [vyhledávání](#) a [tagování](#) lze najít i články věnující se věkové kategorii benjamínků.

Kde najít inspiraci na program ?

Soubor 40 pracovních listů pro benjamínky představuje všeobecný rámec pro celoroční činnost s předškolními dětmi v rámci oddílu. Slouží jako drobné nasměrování, inspirace pro vedoucího, který hledá rady. Jejich hlavním záměrem je být vodítkem a zdrojem obrazového materiálu, nejde tedy o závazný rozpis činností na schůzky. Témata pracovních listů se v průběhu roku snadno doplní o oddílové tradice a programy navázané na svátky a roční období.

Využijte databázi chystamprogram.skaut.cz a programy konkrétně pro věkovou kategorii benjamínků.

[Karty BenjáMína](#) je sto karet s připravenými aktivitami dovnitř i ven. Na přední straně je ilustrace, která má dětem přiblížit hru. Zadní strana obsahuje podrobný popis aktivit a piktogramy pro snadnější přípravu programu.

4

Výchovné nástroje

Mezi výchovné nástroje patří publikace Pěšinka pro benjamínky a časopis BenjáMína.

Pěšinka

[Pěšinka pro benjamínky](#) slouží jako motivační deníček. Každý benjamínek v oddíle má své vlastní leporelo, do kterého si za splnění úkoly může dávat nálepky zvířat. Je čistě na vedoucím, za jaké činnosti budou děti nálepky dostávat. Měly by být hezkým důkazem o činnosti nebo památkou na akci (vedoucí jich má k dispozici celkem 60).

[Pěšinka ke stažení](#)

[Více o Pěšinkách](#)

Časopis BenjáMína

Časopis chodí vedoucím oddílů [včetně metodiky](#) (nováčkům chodí první číslo domů), pokud si to nastaví ve skautISu. V časopise jsou příběhy Bena, Míny, kteří spolu se svou skupinou benjamínků zažívají v každém čísle nové dobrodružství.

[O BenjáMína](#)

[Archiv BenjáMíny](#)

Odbor vlčat a světlušek (OVAS)

Odbor vlčat a světlušek se stará i o podporu benjamínků na ústřední úrovni. Nepravidelně vydává speciál "OVaS informuje", můžete je sledovat na FB stránce [Odboru vlčat a světlušek](#) , nebo diskutovat ve veřejné skupině [Vlčata, světlušky, žabičky a předškoláci](#) .